

VÅLER KOMMUNE
Kjosveien 1
1592 VÅLER I ØSTFOLD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Jacob Andreas Søreide, 69 24 70 00

Vedtak i klagesak - klage - Våler - Gylderåsen - områderegulering

Statsforvalteren viser til kommunens oversendelse av klagesak 16.01.2023. Statsforvalteren beklager lang behandlingstid.

Vi har behandlet saken og vår konklusjon er:

Statsforvalteren opprettholder Våler kommunestyres vedtak 08.12.2022. Klagen har ikke ført frem.

Sakens bakgrunn

Saken gjelder klage over vedtakelse av Områdereguleringsplan for Gylderåsen i Våler kommune. Formålet med planen er å legge til rette for etablering av kraftkrevende industri innenfor planområdet.

Våler kommune er forslagsstiller. Det er opplyst i planbeskrivelsen at planforslaget er utarbeidet i et samarbeid mellom Våler kommune, KI Våler og Østfold Energi AS. COWI AS er plankonsulent.

Planforslaget ble lagt ut til offentlig ettersyn etter vedtak i planutvalget 02.06.2022. Forslaget ble lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 03.06.2022 til 05.08.2022.

Statsforvalteren i Oslo og Viken ved Klima- og miljøavdelingen, Viken fylkeskommune og Vestby kommune fremmet innsigelse til planforslaget. Innsigelsene ble trukket etter endringer i planen.

Kommunestyret i Våler vedtok planen i sitt møte 08.12.2022.

Kommunestyrets vedtak ble påklaget i brev 04.01.2023 av Forum for natur og friluftsliv Østfold på vegne av DNT Vansjø, Østfold botaniske forening, Birdlife Norge avdeling Østfold, Norges Jeger- og Fiskerforbund Østfold, Naturvernforbundet i Nordre Follo og Moss og Naturvernforbundet i Østfold.

Klagen er delt inn i tre punkter: 1.) Planens konsekvenser for friluftslivet. 2.) Statsforvalterens vurderinger for å trekke innsigelse synes ikke fulgt opp i vedtaket. 3.) Kommunens habilitet.

Planutvalget i Våler kommune tok ikke klagen til følge i sitt møte 11.01.2023. Kommunen oversendte saken til Statsforvalteren 16.01.2023.

Klageren sendte tilleggsinformasjon til saken i brev 23.01.2023. I e-post 07.02.2023 til Statsforvalteren anføres det at rådgiveren i COWI ikke var klar over løypa Grav-Lødeng. Etter klagerens mening kan feilaktige opplysninger gitt i konsekvensutredning ha hatt innvirkning på den totale verdisettingen.

Kommunen besvarte tilleggsmerknader i brev til Statsforvalteren 03.03.2023.

På vegne av klageren sendte Advokatfirmaet Bjørge-Skaaraas & Co ved advokat Yngve Romsvik ytterligere merknader i forbindelse med saken i brev 30.03.2023. Det er anført at planvedtaket er mangelfullt begrunnet. Det er vist til at det er uklart hvordan sti/løypenett blir ivaretatt gjennom planbestemmelsene. Det er ikke lagt inn noen «buffer» eller vegetasjonsskjerm. Det er anført at det i planvedtaket ikke er gitt noen begrunnelse for hvorfor faglige råd fra KU ikke følges opp i reguleringsplanen. Klageren skriver videre at uten hjemmel i plan har ikke kommunen noen verktøy til å ivareta skjerming av bebyggelse i senere byggesaker.

Klageren har videre anført at hensynet til friluftsjessene kunne vært ivaretatt ved en liten justering av industrifeltet. Klageren skriver videre at atkomsten til kulturminnet Bernstøtten, til minne om motstandsmannen Erik Bern, er den aktuelle turstien og er et populært turistmål. Det er videre anført at planvedtaket er mangelfullt utredet. Klageren stiller spørsmål ved om kommunen har vært kjent med hvor turstien i området geografisk går. I KU er det lagt til grunn at turstien ikke blir direkte nedbygd, som det er anført at ikke stemmer. Klageren skriver at dersom saken hadde vært tilstrekkelig opplyst for kommunestyret, er det vanskelig å se for seg at planen ville blitt vedtatt uten en «buffer».

Klageren har anført at det er ilagt utenforliggende hensyn, med henvisning til det Plansjefen skriver i brev til Statsforvalteren 02.03.2023 om at en innskrenkning av planområdet vil kunne medføre en vesentlig rådighetsbegrensning for grunneieren. Klageren skriver at området opprinnelig er et LNF-område med de begrensningene det innebærer, og kommunen som planmyndighet skal fastsette ønsket fremtidig arealbruk, uten økonomiske hensyn til enkelte grunneiere. Klageren anfører videre at planbestemmelsen punkt 2.10 ikke er egnet til sikring av nye stier, da hele traseen forbi industriområdet blir berørt ved at den vil gå inntil et industrigjerde. Det er anført at hensynet til barn og unge er mangelfullt utredet. Det er videre stilt spørsmål ved kommunens habilitet ved å behandle saken selv.

Klagerens merknader ble kommentert av Våler kommune i brev 12.06.2023.

Det ble sendt inn merknader til disse kommentarene i brev fra Advokatfirmaet Bjørge-Skaaraas & Co i brev 10.08.2023.

Statsforvalteren mottok e-post fra Grania Skappel 12.10.2023 hvor et debattinnlegg sendt Moss avis er vedlagt.

Statsforvalteren forutsetter at partene er kjent med sakens dokumenter og gir derfor ikke ytterligere saksreferat.

Statsforvalteren som klageinstans i plansaker

Statsforvalteren er klageinstans for vedtak om reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven. Myndigheten er delegert fra Kommunal- og distriktsdepartementet, jf. plan- og bygningsloven § 1-9. Vår myndighet som klageinstans følger av forvaltningsloven § 34.

Kommunestyret er planmyndighet. Det er kommunen som avgjør hvilke områder som skal med i reguleringsplanen og arealdisponeringen i planområdet. En vedtatt reguleringsplan er en politisk beslutning, der kommunestyret har avveid ulike planhensyn og interesser.

Som klageinstans skal vi legge stor vekt på det kommunale selvstyret ved prøving av det frie skjønn, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd. Ettersom kommunens vurderinger og vekting av ulike planhensyn og interesser vil være utøvelse av kommunens frie skjønn, skal det i utgangspunktet mye til for å sette disse vurderingene til side.

Statsforvalteren har også begrenset myndighet til å endre en plan i klagebehandlingen. Dersom Statsforvalteren mener det bør gjøres endringer, og kommunen er uenig i dette, må saken sendes til departementet for avgjørelse. Mer informasjon om vår myndighet som klageinstans står i reguleringsplanveilederen av 10.09.2018, rundskriv T-2/09 og T-8/86 og brev 16.01.2004 fra departementet.

Statsforvalteren ser slik på saken

Vurdering av klagen

Ved vurdering av saken tas det utgangspunkt i anførslene i merknadsbrevet 30.03.2023 fra Advokatfirmaet Bjørge-Skaaraas & Co ved advokat Yngve Romsvik. Vi forstår brevet som en utdypning av opprinnelig klage.

Anførsel knyttet til friluftsliv – tursti/skiløype

Det er anført at planvedtaket er mangelfullt begrunnet. Det er vist til at det er uklart hvordan sti/løypenett blir ivaretatt gjennom planbestemmelsene, og at konsekvensutredningen ikke fritar kommunen fra begrunnelsesplikten etter forvaltningsloven § 25. Klageren skriver at det må fremgå av kommunens vedtak hvordan de forskjellige hensyn er vektet, særlig hvor det foreligger motstridende interesser.

For løypenettet vest for industriområdet er det ikke lagt inn noe «buffer» eller vegetasjonsskjerm, slik som det er gjort syd for industriområdet. Det er anført at det i planvedtaket ikke er gitt noen begrunnelse for hvorfor faglige råd fra KU ikke følges opp i reguleringsplanen. Klageren skriver videre at uten hjemmel i plan har ikke kommunen noen verktøy til å ivareta skjerming av bebyggelse i senere byggesaker.

Klageren har videre anført at hensynet til friluftsinnteressene kunne vært ivaretatt ved en liten justering av industrifeltet. Klageren skriver videre at atkomsten til kulturminnet Bernstøtten, til minne om motstandsmannen Erik Bern, er den aktuelle turstien og et populært turistmål.

Kommunen kommenterte tilleggsmerknader i brev 12.06.2023. Kommunen mener at saken ikke er mangelfullt begrunnet og viser til at det er levert konsekvensutredninger som dekker fagområdene som er fastsatt i planprogrammet. Kommunen skriver videre at det i forbindelse med offentlig ettersyn er gjort en vurdering av dokumentene og kommunen får høringsuttalelser fra faginstanser, interesseorganisasjoner og private. Kommunen skriver at når kommunen i sin sluttbehandling av planen velger å ta en høringsuttalelse til følge, er det ikke påkrevd å begrunne denne avgjørelsen.

Etter forvaltningsloven § 24 første ledd er hovedregelen at enkeltvedtak skal grunngis. Krav til begrunnelsens innhold kommer frem av forvaltningsloven § 25. Etter denne bestemmelses andre ledd skal de faktiske forhold som vedtaket bygger på nevnes. Av bestemmelsens tredje ledd kommer det frem at de «hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn, bør nevnes». Det står ikke noe i forvaltningsloven § 25 om at man skal ta stilling til de anførsler og innvendinger parten har reist i sin søknad eller på annen måte. Graver skriver at forvaltningen må selvsagt ta stilling til dette, men det er ikke nødvendig å referere de vurderinger man har foretatt i begrunnelsen til parten.¹ Begrunnelse må avpasses etter vedtakets art. Ved særlig inngripende vedtak stilles særlige krav til begrunnelsen, jf. Isene-dommen, samt etterfølgende rettspraksis.

Selv om det er motstridene interesser som gjør seg gjeldende i saken, er det neppe snakk om et særlig inngripende vedtak. Terskelen etter rettspraksis er her høy. Utover kravene i forvaltningsloven § 25 kommer imidlertid kravene i pbl. § 12-12. Det er omfattende krav til utredning i forbindelse med plansaker, slik at beslutningsmyndigheten skal ha et best mulig grunnlag før det fattes vedtak. Kravene til begrunnelse av hvorfor noen hensyn er ilagt vekt fremfor andre er imidlertid ikke like omfattende. At kommunen har vektet hensynet til industri og næringsutvikling fremstår som innlysende ved at planen er vedtatt.

Klageren skriver at det i konsekvensutredningen er anbefalt en buffer mellom regulert industriområde og LNF-område.

Statsforvalteren ser at hensynet til friluftsliv ved ivaretagelse av tur- og skiløype hadde blitt bedre ivare tatt dersom området avsatt til industri var justert noe slik at omstridte løype ikke hadde gått så nærme området avsatt til industri. Klageren har ikke vist til et konkret punkt i konsekvensutredningen med tilhørende notater, og det er derfor noe uklart hvilke anbefalinger klageren sikter til. Vi kan ikke se at kravene til begrunnelse ikke er oppfylt.

Klageren skriver at det i planvedtaket er lagt til grunn at skjerming av bebyggelse vil bli ivare tatt i senere byggesaker. Det er anført at uten hjemmel i plan, har kommunen ingen verktøy til å ivareta dette på en god måte.

Vi antar at klageren sikter til punkt 4 i kommunens vedtak 08.12.2022 som lyder «[s]kjerming av bebyggelsen mot omkringliggende områder», og innebærer et tilleggspunkt til reguleringsplanen § 7.2.1. Bestemmelsen setter krav om hva som skal vises på utomhusplan/situasjonsplan før rammetillatelse for bebyggelse innenfor planområdet kan gis.

Kommunen kan nok med henvisning til bestemmelsen kreve en viss skjerming med vegetasjon mot tilgrensede områder, herunder tur- og skiløype og området ved Bernstøtta. Imidlertid kan det neppe med henvisning til bestemmelsen kreves en solid buffer på flere titallsmeter. Det må kunne sies at hensyn til friluftsliv ville kunne vært bedre ivare tatt ved utvide område avsatt til LNF noe som en buffer. Likevel er det vanskelig å se at det foreligger en mangel ved begrunnelsen av den grunn.

Pbl. § 12-12 første ledd første og andre setning slår fast at «[n]år forslag til reguleringsplan er ferdigbehandlet, legges det fram for kommunestyret til vedtak, eventuelt i alternativer. Av saksframlegget skal det framgå hvordan innkomne uttalelser til planforslaget og konsekvensene av planen har vært vurdert, og hvilken betydning disse er tillagt».

¹ Hans Petter Graver, *Alminnelig forvaltningsrett*, 5. utgave, Universitetsforlaget, 2019 s. 479.

Forum for natur og friluftsliv i Østfold sendte en uttalelse i forbindelse med at planen var ute til høring hvor konsekvenser for natur, naturmangfold, friluftsliv og jakt var temaer som ble tatt opp. I høringsuttalelsen er det vist til at konsekvensutredningen viser at reguleringen vil ha en negativ konsekvens for friluftslivet, samt at området er en del av et interkommunalt friluftsområde, skiløypene i området og nærhet til Bernstøtten.

I kommunedirektørens saksfremlegg fra behandlingen av planen er innspill fra høringen kommentert, dog noe kortfattet og i en samlet form:

«Høringsuttalelsene kan grovt oppsummeres med at høringsinstansene anser planområdet som svært stort til å ikke skulle omfattes av videre detaljregulering, at det er bekymring for nedbygging av natur- og friluftsområder, at bygningsmassen blir dominerende og konsekvenser for trafikk og vei. Kommunedirektøren erkjenner bekymringene, men viser til det spesielle forutsetningene i saken. Å jobbe med denne type planer for denne type aktører, er ikke daglig rutine verken for Våler kommune eller høringsinstansene. Kommunedirektøren anser at høringsuttalelsene har blitt imøtekommet så langt mulig.

(...)

For stier og løyper som blir berørt, er det satt krav om opparbeiding av nye og skjerming av bebyggelse skal utredes og dokumenteres i de kommende byggesaker.»

Høringsuttalelsene kunne nok med fordel vært svart ut på en mer inngående måte. Samtidig kommer det frem at konsekvensene av nedbygget natur er vurdert og at berørte løyper er forsøkt ivare tatt.

Mangelfull utredning

Klageren har anført at planen er mangelfullt utredet når det gjelder friluftsliv og naturinteresser. Klageren skriver at det kan virke som at kommunen ikke har vært kjent med hvor turstien i området geografisk går i forhold til regulert industriområde. Klageren anfører at det feilaktig er lagt til grunn i KU at turstiene ikke blir nedbygd, og viser til at deler av turstien blir nedbygd av industriområdet. Klageren mener at det må forventes at kommunen kartlegger hvor viktige turstier går i forhold til regulert industriområde, og hvordan turstien visuelt blir forringet av regulert industriområde, samt hvilke avbøtende tiltak som vil ha god effekt.

I sin vurdering av merknadene har kommunen vist til plandokumentene med konsekvensutredning, og da spesielt fagnotat nærmiljø og friluftsliv, samt planbeskrivelsen. Kommunen skriver at det i fagnotatet er kart med oversikt over stier og løyper.

Det generelle utredningsprinsippet kommer til uttrykk i forvaltningsloven § 17, som slår fast at "[f]orvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes". Plikten innebærer at organet som tar en avgjørelse, har ansvaret for at det skjer på en forsvarlig måte. I lovens forarbeider kommer det frem at justiskomiteen uttale følgende "[j]ustiskomiteen vil bemerke at det her må underforstås at utredningsplikten må rette seg etter hva som etter omstendighetene i det enkelte tilfelle er praktisk mulig og økonomisk forsvarlig". I bedømmelsen av om saksbehandlingen er forsvarlig skal det gjøres en avveining mellom den optimale utredelse og hva som er praktisk økonomisk forsvarlig. I denne avveiningen kan forvaltningen utøve en viss grad av skjønn. Hvilke krav som stilles til saksbehandlingen beror på sakens viktighet. Det finnes likevel en

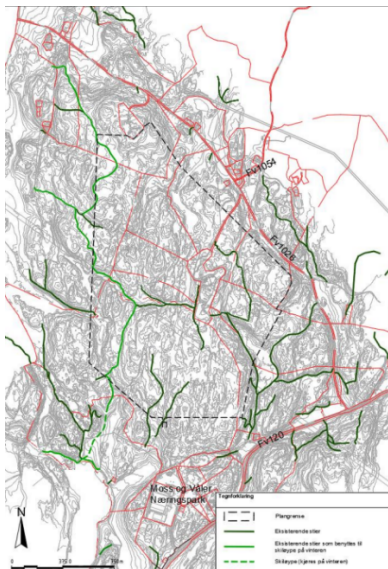
nedre grense for hvor lettvin saksbehandlingen kan være, før det vil foreligge brudd på kravet om forsvarlig saksbehandling. Brudd på plikten innebærer saksbehandlingsfeil og kan føre til ugyldighet.

Løypa klageren har vist til går mellom gårdene Lødeng og Grav. Den er inntegnet på Figur 8 fagnotat nærmiljø og friluftsliv til konsekvensutredningen.

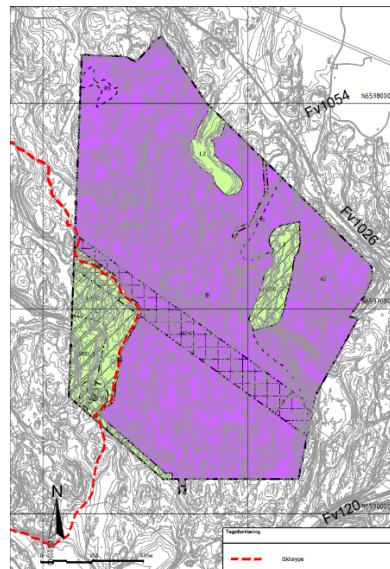
At gjennomføring av planen innebærer at hensynet til natur- og friluftsliv påvirkes i negativ grad kommer klart frem av plandokumentene.

Anførselen synes å være at løypa mellom Grav-Lødeng ikke er omtalt og at det kan virke som at kommunen ikke har vært klar over den. Klageren har sendt inn merknader til Statsforvalteren hvor det er hevdet at rådgiveren i COWI ikke er klar over denne løypen.

Med hensyn til at løypen kommer frem av kart som er vedlagt fagnotatet mener vi at det ikke kan legges til grunn at man ikke har vært kjent med løype, selv om den nok med fordel kunne vært tydeligere omtalt.

Kartutsnitt av registreringskart inntatt KU.

Plankart med inntegnet skiløype.

Kartet til venstre var inntatt i fagnotat nærmiljø og friluftsliv i konsekvensutredningen. Kartet til høyre ble sendt til Statsforvalteren i forbindelse med klagesaken som svar på tilleggsmerknader.

Klageren har videre anført at det i konsekvensutredningen feilaktig er hevdet at skiløypen ikke blir rammet, imens en del av den er innenfor industriformålet i planen. I konsekvensutredningens hoveddokument, punkt 4.5.2 er det uttalt:

«Den største verdien innenfor planområdet er knyttet til skiløypen og sammenhengen med det interkommunale stinettverket/Mossemarka. Skiløypen er sikret, gjennom at den ikke ligger innenfor utbyggingsområdet. På denne måten er også sammenhengen med det interkommunale løypenettet og områdets forankring i overordnet friluftslivsområde ivare tatt. (...)»

Plantegning med inntegnet løypetrase som klageren har vist til viser at løypen går inn i industriområdet. Der løypen går inn i areal regulert til industri er innenfor hensynssone for høyspentanlegg, og langs grensen av planområdet. Konsekvensutredningen må derfor sies å være upresis på dette punktet. Kartet som er inntatt i fagnotatet som viser løypa er ikke et plankart med anviste arealformål. Utfra de opprinnelige plandokumentene har det derfor vært vanskelig å vurdere om løypa går innenfor regulert industriformål eller ikke. Samtidig er det kun et lite strekke som så vidt er inne på regulert industriområde. Med hensyn til at planen inneholder bestemmelser som skal sikre berørte stier og skiløyper, er det grunn til å regne med at feilen ikke kan ha virket bestemmende på kommunestyrets vedtak, jf. prinsippet i forvaltningsloven § 41.

Klageren har videre anført at det heller ikke er utredet eller vurdert hvordan turstien visuelt blir forringet av regulert industriområde, og hvilke avbøtende tiltak som vil ha god effekt.

Statsforvalteren mener at det kommer klart frem av plandokumentene at utbygging i henhold til planen vil gå på bekostning av friluftsinnteresser. Det er lagt opp til høy utnyttelsesgrad på 60% BYA og bygningshøyde inntil 25 meter. At dette vil ha negativ estetiske virkninger i et friluftsperspektiv fremstår som innlysende. Hvordan disse hensynene påvirkes mer konkret vil bero på mer nøyaktig hvordan fremtidig bebyggelse eventuelt blir utformet. Noe som er vanskelig å forutsi siden planen bevisst er utformet forholdsvis fleksibelt. Etter vår vurdering innebærer det ikke en saksbehandlingsfeil at vurderinger knyttet til estetikk ikke er uttrykkelig vurdert. Det må etter vår vurdering legges til grunn at kommunestyret var innforstått med at planen legger opp til en utbygging som påvirker estetikk i et friluftsperspektiv i negativ grad.

Utenforliggende hensyn

Klageren har stilt spørsmål ved om det er vektlagt utenforliggende hensyn. Det er vist til brev 02.03.2023 fra Våler kommune ved plansjefen, som foreløpig svar til tilleggsmerknader fra klageren. I siste avsnitt står det følgende:

«Våler kommune ser imidlertid at planen har uheldige konsekvenser for den nevnte skiløypa, en samtidig vil en eventuell innskrenking av planområdet kunne medføre en vesentlig rådighetsbegrensning på grunneierens egen grunn. Dette er forhold som må veies opp mot den merverdi som en innskrenking eventuelt kan gi allmennheten.»

Uttalelsen kan gi inntrykk av at kommunen har vektlagt grunneierens økonomiske interesser i saken i stor grad.

Utbygging vil som regel slå økonomisk fordelaktig ut for en grunneier. Grunneierens økonomiske interesser er imidlertid ikke i seg selv et relevant hensyn i forbindelse med arealplanlegging.

Med hensyn til sakens bakgrunn og historikk kommer det tydelig frem av sakens dokumenter at intensjonen bak planen er å tilrettelegge for fremtidig industribygging i regionen. Det er etter Statsforvalterens syn ingen grunn til å tro at uttalelsen sitert ovenfor i særlig grad gir uttrykk for kommunens vurderinger. I tillegg kom utsagnet som kjent i etterkant av planens vedtakelse.

Kravet om sikring av nye stier

Med henvisning til punkt 2.10 i reguleringsplanen om sikring av stier og skiløyper er det anført at bestemmelsen ikke er egnet til å ivareta disse interessene. Bestemmelsen lyder følgende «[s]tier og skiløyper som blir berørt eller fjernes i forbindelse med anleggsarbeid, skal opparbeides med nye merkede stier/ skiløyper».

Klageren skriver at hele trasen forbi industriområdet blir «berørt», ved at den vil gå kloss inntil et industrigjerde, og at etter ordlyden i bestemmelsen må dermed hele traseen opparbeides på nytt. Klageren skriver videre at hvor dette er, er ikke angitt, og opparbeidelse av ny trase vil trolig også være i strid med punkt 4.1.2 i planbestemmelsene.

Klagerens tolkning innebærer at kravet ikke bare gjelder for stier og løyper innenfor regulert industriområde, men også i planområdet ellers som er regulert til LNF-formål. Dette fremstår som en for vid tolkning av bestemmelsen. Bestemmelsen må i første omgang anses å gjelde stier som direkte blir berørt ved at område bygges. At en mer indirekte påvirkning ved at løypa går langs grensen til regulert industriområde er det ikke klare holdepunkter for. I så fall må påvirkning vurderes konkret i forbindelse med søknad om oppføring av bebyggelse.

Vi kan heller ikke se at ny trase vil være i strid med reguleringsplanen § 4.1.2. Den gjelder hensynssonene om bevaring av landskap, naturmiljø og kulturmiljø, og setter begrensninger på gjennomføring av tiltak som opplistet i pbl. § 20-1. Det skal en del til for at tilrettelegging for stier og skiløyper er å anse som et tiltak etter loven. I så fall må det være snakk om anleggelse av konstruksjoner eller turveier.

Når det gjelder anførselen i den opprinnelige klagen om innsigelse til planen, viser vil til kommunens saksfremlegg i forbindelse med vurdering av klagen hvor det er gjort rede for hvilke endringer i planen som ble gjort for å imøtegå innsigelsesmyndighetene. Vi legger til grunn at innsigelsene hadde vært opprettholdt dersom berørte myndigheter ikke mente endringene var tilfredsstillende.

Hensynet til barn og unge

Klageren har anført at hensynet til barn og unge ikke er tilstrekkelig vurdert, med tanke på turstier og skiløyper.

Det er her ikke snakk om forhold som ikke har vært vurdert, selv om barn og unge ikke er omtalt eksplisitt. Hensyn til friluftsliv er grundig vurdert. Vi kan derfor ikke se at det foreligger en feil.

Spørsmål om habilitet

Klageren har bedt Statsforvalteren vurdere kommunens habilitet. Klageren viser til at forvaltningsloven retter seg mot den enkelte tjenestemann og at et forvaltningsorgan derfor ikke blir inhabilt etter bestemmelsene. Det er anført at det likevel i enkelte tilfeller kan oppstå organinhabilitet på ulovfestet grunnlag.

Sivilombudet har i et par uttalelser stilt spørsmål ved om det i enkelte tilfeller kan oppstå organinhabilitet på ulovfestet grunnlag. Det har særlig vært fremme i klagesaker over reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven når kommunens vedtak om reguleringsplan er påklaget til fylkesmannen av interesserte etter at fylkesmannen tidligere har reist innsigelse mot planforslaget. Ombudet har senere inntatt det standpunkt at fylkesmannen kan behandle klagesaken i slike tilfeller, nå det skjer i en annen avdeling ved embetet.

Slik vi forstår det er det ikke i NOUen konkludert om det foreligger en slik ulovfestet regel, men det diskuteres om en slik regel bør inntas i ny lov. Utvalget anbefalte ikke at det inntas en slik regel.

Etter hva vi kan se er det ikke i andre kilder lagt til grunn at det foreligger en slik regel om organinhabilitet. Tilfellene Sivilombudet tidligere har drøftet faller i et hvert tilfelle utenfor den situasjonen som denne saken gjelder. I tilfellet hvor kommunen har eierinteresser fremstår også hensynene til habilitet som noe mer fjerntliggende enn tilfellene hvor kommunen selv er

tiltakshaver. Eksempelvis ved saker om skolebygg eller andre offentlige bygg. I slike saker er det ikke praksis for å anse kommunen selv som inhabil og at en settekommune behandler saken.

Oppsummering

Statsforvalteren har kommet til at planforslaget er tilfredsstillende opplyst og at vi har tilstrekkelig grunnlag til å fatte en avgjørelse.

Etter Statsforvalterens oppfatning har kommunen foretatt en tilfredsstillende vurdering av de ulike hensyn som er kommet frem gjennom utarbeidelsen av planen. Vi understreker at arealdisponering beror på et lokalpolitisk skjønn, som klageinstansen skal være varsom med å overprøve, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd tredje setning.

Vi kan heller ikke se at det foreligger saksbehandlingsfeil som tilsier at planvedtaket er ugyldig.

Klagen har ikke ført frem. Kommunestyrets vedtak blir stående uendret.

Konklusjon

Statsforvalteren opprettholder Våler kommunestyres vedtak 08.12.2022. Klagen har ikke ført frem.

Vedtaket er endelig og kan ikke klages på, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Med hilsen

Odd Meldal
seksjonssjef
Juridisk avdeling

Jacob Andreas Søreide
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

ØSTFOLD BOTANISKE FORENING	c/o Bjørn Petter Løfall Bjørnefjellet 3	1613	FREDRIKSTAD
NORGES JEGER- OG FISKEFORBUND ØSTFOLD	Postboks 31	1891	RAKKESTAD
NATURVERNFORBUNDET FOLLO- MOSS	c/o Kristian Vahl Østbye Hobølveien 689	1592	VÅLER I ØSTFOLD
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV ØSTFOLD	Postboks 220	1702	SARPSBORG
BIRDLIFE NORGE AVDELING ØSTFOLD	Postboks 1025	1510	MOSS
DNT VANSJØ	Kongens gate 5	1530	MOSS
NATURVERNFORBUNDET I ØSTFOLD	Kirkegaten 31B	1632	GAMLE FREDRIKSTAD
ADVOKATFIRMAET BJØRGE - SKAARAAS & CO AS	Postboks 444	1703	SARPSBORG